

# Skriftliga uppgifter i utställningen På scen

## För gymnasiet

Uppgifterna är indelade efter utställningens fyra delar:  
dans, teater, musik och dockteater. Lycka till!

### 1. Dans

Kroppen är dansarens instrument och en dansare måste träna dagligen.  
Dans kan förmedla det som inte går att uttrycka med ord.

#### Dansboxen

Se några dansfilmer i dansboxen.

##### Skrivuppgift

- Hur känns det i din egen kropp när du ser dansarna?
- Får du lust att dansa själv?

#### Dansskor

Skorna har stor betydelse för den som dansar. Sulor, klackhöjder och passformer förstärker olika rörelseuttryck. Ibland kan de vara helt nödvändiga för att utföra dansen, ibland kan de vara en del i kostymen.

##### Skrivuppgift

- Välj ut ett par skor. Fota eller rita av dem. Skriv ned hur de används och varför du valde just dem.

#### Kroppen är politisk

Välj en kostym, bild eller film som intresserar dig i den del av utställningen som kallas Kroppen är politisk.

##### Skrivuppgift

- På vilket sätt kan just denna dansföreställning eller dansare sägas vara politisk?

#### Aniara

Aniara var en nyskapande opera som sattes upp år 1959.

##### Skrivuppgift

- Vad handlar Aniara om?
- Vad menas med att Aniara är ett allkonstverk?

## 2. Teater

För att skapa en teaterföreställning krävs en plats, en skådespelare och en publik. Men i produktionen av en teaterföreställning ingår ofta fler yrkesgrupper.

### Skrivuppgift

- Nämn några yrkesgrupper som ingår i en teaterproduktion.

### Skådespegeln

Skådespelare har ett särskilt yrkeskunnande: de är experter på att leva sig in i hur andra människor kan vara, tänka och känna. Det finns olika skolor och metoder för skådespeleri och skådespelaren använder sig av skilda tekniker för att gå in i en roll.

### Skrivuppgift

- Lyssna till skådespelarna i Skådespegeln. Välj ett citat som du tycker är intressant och motivera varför.

### Teatern och verkligheten

Teater kan ibland provocera och utmana människors värderingar. På så sätt kan teatern fungera som en möjlighet till eftertanke och diskussion för publiken. SCUM-manifestet handlar exempelvis om ojämlikhet mellan män och kvinnor. Vissa blev så provocerade av föreställningen att skådespelaren vid flera tillfällen behövde polisbeskydd.

### Skrivuppgift

- Har du blivit starkt påverkad av någon teaterföreställning? I så fall vilken och varför?
- Om du inte kommer på någon föreställning kan du utgå från en film eller bok.

### Scenografi

Scenografens arbete är att skapa ett rum för teaterföreställningen. Scenografen kan lyfta fram vissa delar i dramats undertexter, det som antyds mellan raderna. Från färgskala och ljussättning till rekvisitans placering – allt på scenen finns där av en anledning.

### Skrivuppgift

- Välj en scenografimodell. Fota eller rita av.
- Vad tror du att scenografen ville visa med scenbilden?

### 3. Musik

I museets samlingar finns cirka 6 000 musikinstrument. De äldsta är från 1600-talet och de yngsta är tillverkade härom året. Några av dem ställs ut här i utställningen.

#### Musikinstrument

##### Skrivuppgift

- Välj ut ett instrument som du tycker är spännande. Fota eller rita av det. Ta reda på så mycket som möjligt om instrumentet.
- Är det ett sträng-, blås- eller slagverksinstrument?
- Är det elektriskt?
- Hur fungerar det?
- Varifrån kommer det?
- Vilken tidsålder?

#### Att komponera för barn

Hur barn upplever musik påverkas mycket av det sociala sammanhanget runt musiken. Musik kan skapa gemenskap, glädje, närhet och avkoppling. Den kan också spegla tidsandan utifrån sådant som ansågs vara viktigt eller nyttigt när den skapades. Är du vaken Lars? Har du borstat tänderna? Så lyder exempelvis texten i en barnvisa som skrevs på 1960-talet.

##### Skrivuppgift

- Minns du någon barnvisa från när du var liten?
- Vilken låt dyker först upp i ditt huvud?
- Varför minns du just den?
- Finns låten representerad i barnmusikmontern?
- Vet du vem som har komponerat visan?

#### Kristina från Duvemåla

Musikalen Kristina från Duvemåla, med musik av Björn Ulvaeus och Benny Andersson, bygger på en romanserie av författaren Vilhelm Moberg.

##### Skrivuppgift

- Vad handlar Kristina från Duvemåla om?
- Karl Oskars yngre bror Robert sjunger orden "guldet blev till sand" i låten med samma titel. Vad menar han med det?

## Mikrofoner

När mikrofonen uppfanns i slutet av 1800-talet öppnades helt nya möjligheter för rösten som instrument. Tack vare den kan man jobba med klanger, tonhöjd, distorsion och en rad andra effekter. Mikrofonen möjliggör volym i både det stora och i det lilla. Även viskningar kan nå en hel arena.

### Skrivuppgift

- Välj ut en mikrofon som intresserar dig. Berätta om mikrofonens funktion och sammanhanget/artisten/gruppen i filmen.

## 4. Dockteater

Dockorna på teatern kan göra allt med hjälp av mänsklig fantasi, trådar, stavar, händer och skuggor. Dockteater är en urgammal teaterform och människor världen över har använt dockor och figurer i riter och berättelser.

### Teaterdockor

Titta på dockorna i montrarna i utställningen. Välj ut en docka i utställningen som berör dig extra mycket.

#### Skrivuppgift

- Skriv ut vilken docka du har valt. Fota eller rita av den.
- Vem har byggt den?
- Vilket/vilka material är dockan gjord av?
- Har den varit med i någon särskild föreställning?
- Varför valde du just den här dockan?
- Är det något särskilt du gillar hos dockan?

Det finns de som tycker att teaterdockor är läskiga.

#### Skrivuppgift

- Vad tycker du?
- Varför tror du att vissa blir skrämda av teaterdockor?

### TV-dockor

TV-formatet fungerar bra för dockteater och genom åren har många dockor blivit TV-kändisar.

#### Skrivuppgift

- Varför tror du att TV-formatet fungerar så bra för just dockteater?
- Har du sett några dockfigurer i tv eller film?

### Kung Ubu

Kung Ubu är en dockteaterföreställning för vuxna. I Sverige gjorde pjäsen succé när den sattes upp av Marionetteatern år 1964.

#### Skrivuppgift

- Vilka egenskaper har Kung Ubu?
- Varifrån fick författaren inspiration till karaktären Kung Ubu?